

Japonca ve Türkçe

Japonca'nın özellikleri

Yuji KAWAGUCHI

Tokyo University of Foreign Studies

Senior Program Officer

Japan Society for the Promotion of Science

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ
Köklü geçmiş, güçlü gelecek...

東京外国語大学
Tokyo University of Foreign Studies

JAPAN SOCIETY FOR THE PROMOTION OF SCIENCE
日本学術振興会

Dil Ailesi

Japonca

Japonca ve Ryukyuan dili

Japon dillerini dil ailelerine gruplandırmak zor.

Dil Tarihi

Eski Japonca, 8. yüzyıla kadar

Geç Dönem Eski Japonca, 9-11. yy

Orta Japonca, 12-16. yy

Modern Japonca, 17-Meiji Restorasyon

Çağdaş Japonca, 1968'den sonra

Dil Ailesi

Türkçe

Türk dilleri: Azerice, Özbekçe, Uygurca, Kazakça, Türkmence, Tatarca, Tofaca (Güney Sibirya), vb.

Dil Tarihi

Eski Türkçe, 11. yüzyıla kadar
Eski Anadolu Türkçesi, 11-15. yüzyıllar
Klasik Osmanlıca, 15-19. yüzyıla kadar
Yeni Osmanlıca, 19-20. yüzyıllar arası
Çağdaş Türkçe, 20. yüzyıldan sonrası

Kısaltma

ABL = ablative (tr. -den)

ACC = accusative (tr. -(y)i)

DAT = dative (tr. -(y)e)

GEN = genitive (tr. -(n)in)

JP = Japonca

INS = instrumental (tr. -le, ile)

LOC = locative (tr. -de)

NOM = nominative

TR = Türkçe

Japoncada Yazı Sistemi

1. Hiragana ひらがな

Tek heceli harfler

Japonca kökenli kelimeler: はは "anne", ちち "baba"

Edatlar: に DAT -(y)e, の GEN -(n)in, を ACC -(y)i

2. Katakana カタカナ

Yabancı dillerden giren kelimeler: ベッド "yatak"

Yansıma: ピカピカ "pırıl pırıl"

3. Kanci 漢字

Çin'den Japonya'ya getirilmiş Çince harfler: 人 "adam"

İdeografik nitelikler: 木 "ağaç", 林 "koru", 森 "orman"

iki üç tane okuma: 人 hito, jin, nin

4. Latin alfabesi アルファベット

Pasaport, bazı resmi belge vb. ad soyadı, imza

Ünlü Uyumu

Türkçe

büyük ünlü uyumu (kalınlık-incelik)

küçük ünlü uyumu (düzlük-yuvarlaklık)

ağız, burun, kedi, sürü

Japonca

Eski Japoncada bir tür ünlü uyumu varmış.

耳 mimi (kulak), 頭 atama (kafa), 鼻 hana (burun),
頬 hoho (yanak), 肩 kata (omuz)

Vurgu

Türkçe

Son hece daha baskılı ve daha yüksek bir tonla söylenir.
a-ra-BA, ek-MEK

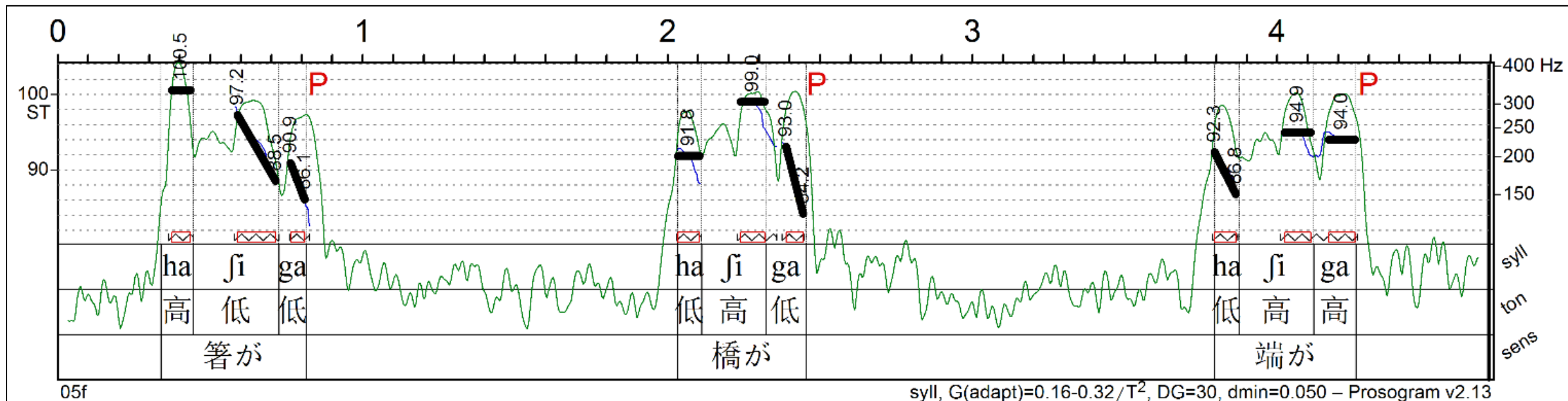
Japonca

Vurgu, hecedeki yüksek (Y) ve alçak (A) ton farkına bağlı.

	Ton	Anlam		Ton	Anlam
a- ME 飴	A-Y	şekerleme	A-me 雨	Y-A	yağmur
ha- Şİ 橋	A-Y	köprü	HA-şi 箸	Y-A	çubuklar

Vurgu

HAşiga (YAA)
çubuk-NOM

haŞİga (AYA)
köprü-NOM

haŞİGA (AYY)
uç-NOM

Tekil / Çoğul, Belirli / Belirsiz

<p>彼は新しい車を買った。 kare-wa atarashii kuruma-o kat-ta o-NOM yeni araba-ACC al-dı.</p>	<p>(0) yeni bir araba aldı.</p>
<p>その子は犬に噛まれた。 sono ko-wa inu-ni kam-are-ta bu çocuk-NOM köpek-DAT ısır-ıl-dı.</p>	<p>Çocuk bir köpek tarafından ısırıldı.</p>
<p>その映画のチケットが売られた。 sono eiga-no ticket-ga ur-are-ta bu film-GEN bilet-NOM sat-ıl-dı.</p>	<p>Filmin biletleri satıldı.</p>
<p>生徒は全員出席していた。 seito-wa zenin şussekişite-ita öğrenci-NOM tüm orada-ydı.</p>	<p>Tüm öğrenciler oradaydı.</p>

Sayı Belirten Sözcük

一本の鉛筆 ip-pon no enpitsu bir (tane) kalem	二機の飛行機 ni-ki no hikôki iki (tane) uçak	三人の客 san-nin no kyaku üç (tane, kişi) misafir
四頭の馬 yon-tô no uma dört (tane) at	五個のトマト go-ko no tomato beş (tane) domates	六番の窓口 roku-ban no madoguçi altıncı gişe

Fiil (Yüklem) Çekimi

- Türkçe bir cümlede şahıs eki fiilin sonundadır:
okudu-**M**, okudu-**N**, okudu- Φ
- Japoncada ‘*yomu*’ (okumak) fiilinin **dört temel çekim şekli** var.
 1. sözlük şekli (**düz bir konuşma**): 読む yom-**U**
samimi senli benli söyleme şekli
 2. nai şekli (olumsuz): 読まない yom-**a-NAI**
 3. masu şekli (**kibar bir konuşma**): 読みます yom-**i-MASU**
 4. *te/de* şekli (ulaç, gerundium): 読んで yom-**DE**

Süreklilik Şekli

Düz Konuşma	Kibar Konuşma	Anlam
yonde iru	yonde imasu	"oku-yorum"
yonde inai	yonde imasen	"okumu-yorum"

私は 手紙を 読んでいます
watashi-wa tegami-o yonde imasu
ben-NOM mektup-ACC okuyorum.

彼は 手紙を 読んでいます
kare-wa tegami-o yonde imasu
o-NOM mektup-ACC okuyor.

(君は) 何を 読んでいるの？
(kimi-wa) nani-o yonde iru-no
(sen-NOM) ne-ACC okuyorsun-EDAT.

Soru Şekli

Türkçe

1. Mehmet Fransa'ya gitti **Mi**?
2. Mehmet Fransa'ya **MI** gitti?
3. Mehmet **Mi** Fransa'ya gitti?

Japonca

düz : メフメットは フランスに 行ったか?
Mehmet-wa Fransu-ni itta **KA/NO**?
Mehmet-NOM Fransa-ya gitti mi

kibar : メフメットは フランスに 行きましたか?
Mehmet-wa Fransu-ni ikimashita **KA**? cf. fiil *iku* "gitmek"
Mehmet-NOM Fransa-ya gitti mi

Ulaç (Gerundium)

İşlev	Türkçe	Japonca
bağlama	-(y)ip : oku-yup, yi-yip	-te/de : yon-de, tabe-te
durum	-(y)erek : oku-yarak, yi-yerek	-nagara : yomi-nagara, tabe-nagara
şart	-se : oku-sa, ye-se	-eba : yom-eba, taber-eba

Ulaç (Gerundium)

加藤さんは 店に 行って 新聞を 買いました
Kato-san-wa mise-ni it-te shinbun-o kai-masi-ta.
Kato-Bay-NOM dükkan-DAT gid-ip gazete-ACC al-KIBAR-di

コーヒーを 飲みながら 休みましょう
Kôhî-o nomi-nagara yasumi-maş-ô.
Kôhî-ACC iç-erek dinlen-KIBAR-elim

これを 読めば 答えが わかります
Kore-o yom-eba kotae-ga wakari-masu.
Bu-ACC okur-sa cevap-ACC anlar-sınız.

Sıfat

Japoncada sıfatlar, cümleler içerisindeki işleve göre çekilir.

İşlev	
Tamamlayıcı	美しい 町 Utsukuşi-i maçi güzel bir şehir
Şimdiki Zaman Yüklem	その 町 は とても 美しい sono maçi-wa(NOM) totemo utsukuşi-i bu şehir çok güzel
Geçmiş Zaman Yüklem	昔 その 町は 美しかった mukaşi sono maçi-wa(NOM) utsukuşi-kat-ta eskiden bu şehir güzel idi

Bildirme edatı

Düz Konuşma: şimdiki zaman -da	彼は 金持ち だ kare-wa kanemoçi-da O-NOM zengin-DÜZ 0 zengin.
Kibar Konuşma: şimdiki zaman -desu	彼は 金持ち です kare-wa kanemoçi-desu O-NOM zengin-KIBAR 0 zengindir.
Düz Konuşma: geçmiş zaman -datta	彼は 金持ち だった kare-wa kanemoçi-dat-ta O-NOM zengin-DÜZ-GEÇ 0 zengindi
Kibar Konuşma: geçmiş zaman -deshita	彼は 金持ち でした kare-wa kanemoçi-dashi-ta O-NOM zengin-KIBAR-GEÇ 0 zengindi

Olasılık Şekli

	Düz Konuşma	Kibar Konuşma
Türkçe	Bil-ecek-sin.	Bil-ecek-siniz.
Japonca	知る だろう şiru -daroo bil -ecek(sin)	知る でしょう şiru -deşoo bil -ecek(siniz)

Türkçe ‘*var*’ / Japonca ‘*aru* / *iru*’

	Düz Konuşma	Kibar Konuşma
Türkçe	Sınıfta öğrenciler var.	Sınıfta öğrenciler var.
Japonca	教室に学生たちがいる kyôşitsu-ni gakusei-taçi-ga <i>iru</i> sınıf-LOC öğrenci-ÇOK-NOM var	教室に学生たちがいます kyôşitsu-ni gakusei-taçi-ga <i>imasu</i> sınıf-LOC öğrenci-ÇOK-NOM var

Türkçe	Rafta kitaplar var.	Rafta kitaplar var.
Japonca	棚に本がある tana-ni hon-ga <i>aru</i> raf-LOC kitap-NOM var	棚に本があります tana-ni hon-ga <i>arimasu</i> raf-LOC kitap-NOM var

Edatlar

Japonca <i>joshi</i>	Türkçe <i>edat</i>
-o (ACC)	-(y)i, -(y)ı, v.s.
-no (GEN)	-(n)in, -(n)ın, v.s.
-e (DAT)	
-ni (DAT)	-(y)e, -(y)a
-de (LOC)	
	-de, -da, v.s.
-kara (ABL)	-den, -dan, v.s.

東京へ行く
Tokyo-**e** iku
Tokyo-DAT gitmek

東京に行く
Tokyo-**ni** iku
Tokyo-DAT gitmek

東京に暮らす
Tokyo-**ni** kurasu
Tokyo-DAT yaşamak

東京で暮らす
Tokyo-**de** kurasu
Tokyo-LOC yaşamak

Saygı Dili

Kibar Şekil	kaki- masu 書き-ます "yazar" fiil <i>kaku</i> "yazmak"
Saygı Şekil 1	o -kaki- ninaru お-書き-になる "yazar"
Saygı Şekil 2	kaka- reru 書か-れる "yazar"

Saygı Dili

その 方 が 去年 この 本 を 書きました。
sono kata-ga kyonen kono hon-o kaki-**mashita**
bu kişi-NOM geçen yıl bu kitap-ACC yaz-dı

その 方 が 去年 この 本 を お書きになりました。
sono kata-ga kyonen kono hon-o **o-kakininari-mashita**
bu kişi-NOM geçen yıl bu kitap-ACC yaz-SAYGI-dı

その 方 が 去年 この 本 を 書かれました。
sono kata-ga kyonen kono hon-o kaka-**re-mashita**
bu kişi-NOM geçen yıl bu kitap-ACC yaz-KIBAR-dı

Alçak Gönül Dili

明日、あなたの家に行きます。

asu anata-no ie-ni iki-masu cf. fiil *iku*

yarın sen-GEN ev-DAT gideceğim.

明日、あなたのお宅に伺います。

asu anata-no o-taku-ni ukagai-masu cf. fiil *ukagau*

yarın sen-GEN KIBAR-ev -DAT gideceğim.

明日、あなたのお宅に参ります。

asu anata-no o-taku-ni mairi-masu cf. fiil *mairu*

yarın sen+GEN KIBAR-ev-DAT geleceğim.

Selamlaşma

	Düz Konuşma	Kibar Konuşma
Merhaba.	Konniçiwa. こんにちは。	
Günaydın.	Ohayô. おはよう。	Ohayô gozaimasu. おはようございます。
Hoş geldiniz.	Yôkoso. ようこそ。 İraşşai. いらっしゃい。	İraşşaimase. いらっしゃいませ。
Nasılsın?	Genki? 元気?	
Nasılsınız?		O-genki-desu ka? お元気ですか? Go kigen ikaga desu ka? ご機嫌いかがですか?
Teşekkürler.	Arigatô. ありがとう	
Teşekkür ederim.		Arigatô gozaimasu. ありがとうございます。

Tanışma

	düz konuşma	kibar konuşma
Ben Kavaguçi.	Kavaguçi desu. 川口です。	Kavaguçi to môşimasu. 川口と申します。
Bu eşim.	Kanai/Tsuma desu. 家内／妻です。	Kanai/Tsuma degozaimasu. 家内／妻でございます。
Özür dilerim.	Gomen nasai. ごめんなさい。 Sumimasen. すみません。	Môşiwake gozaimasen. 申し訳ございません。
Tanıştırayım.	Şôkai şimasu. 紹介します。	(Go-) Şôkai itaşimasu. (ご)紹介いたします。
O Sayın İto.	Koçira İto san desu. こちら伊東さんです。	Koçira ga İto san degozaimasu. こちらが伊東さんでございます。

Kaynakça

- Bozdemir Michel (1991, 2014) *Méthode de turc*, Vol.1, Vol.2, L'Asiathèque.
- Ediskun Haydar (1999) *Türk Dilbilgisi*, 7 Basım, Remzi Kitabevi.
- Ergin Muharrem (1982) *Türk Dil Bilgisi*, 7 Basım, Boğaziçi Yayınları.
- Ersen-Rasch Margarete I. (2001) *Türkische Grammatik*, Max Hueber Verlag.
- Gencan Tahir Necat (1979) *Dilbilgisi*, 4 Basım, Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Göksel Aslı, Kerslake Celia (2005) *Turkish Comprehensive Grammar*, Routledge.
- Hatiboğlu Vecihe (1969) *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, TDK Yayınları.
- Hayashi Tooru (2013) 『トルコ語文法ハンドブック (Türkçe Grameri El Kitabı)』, Hakusuisha.
- Kawaguchi Yuji (2016) 『初級トルコ語のすべて (Temel Türkçe Grameri)』, IBC Publishing.
- Öztopçu Kurtuluş (2006) *Elementary Turkish*, Kebikeç Yayınları.
- Tuncoku A. Mete, Tooru Hayashi (1989) *Türkçe konuşanları için Japonca dil bilgisi*, Biblio Limited.
- Vardar Berke (1980) *Dilbilim Ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, TDK Yayınları.